

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2615/2543

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เจ้าพระยา จำกัด โจทก์ นายเอี่ยม วิมุตสุนทรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 816, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

ฟ้องโจทก์คดีแรกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องขอให้จำเลยล้มละลาย คดีมีประเด็นว่า จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวและไม่อาจชำระหนี้โจทก์ได้ทั้งหมดหรือไม่ ส่วนในคดีนี้เป็นเรื่องโจทก์อ้างว่าจำเลยทำสัญญาแต่งตั้งหรือมอบอำนาจให้โจทก์เป็นตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ โจทก์ได้ออกเงินทดรองชำระค่าหลักทรัพย์ที่จำเลยสั่งซื้อ แต่จำเลยผิดนัดไม่ชำระเงินคืนโจทก์ คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยจะต้องชำระหนี้แก่โจทก์หรือไม่ แม้พยานหลักฐานของโจทก์ทั้งสองคดีจะเป็นพยานหลักฐานชุดเดียวกัน แต่ก็เป็นคนละเรื่องคนละประเด็นกัน และการวินิจฉัยของศาลในเรื่องทั้งสองดังกล่าวก็ไม่ได้อาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้อน โจทก์ฟ้องเรียกเอาเงินค่าหุ้นและค่านายหน้าทีโจทก์ได้ออกทดรองแทนจำเลยไป เป็นกรณีที่ตัวแทนเรียกเอาเงินที่ได้ออกทดรองไปใช้ได้จากตัวการในกิจการอันตัวการมอบหมายแก่ตนตาม ป.พ.พ. มาตรา 816 วรรคหนึ่ง ซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีกำหนดอายุความ 10 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินค่าหุ้นที่โจทก์ออกทดรองไปก่อน 7,085,905 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 21 ต่อปี ของต้นเงิน 4,988,053 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า ฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นฟ้องซ้อนกับคดีหมายเลขคำอีกคดีหนึ่ง ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โจทก์ฟ้องเรียกเงินที่โจทก์ได้ออกทดรองชำระค่าหุ้น จึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนด 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2535 ซึ่งเป็นวันที่โจทก์ออกเงินทดรองชำระค่าหุ้นเมื่อคิดถึงวันฟ้องพ้นกำหนด 2 ปี สิทธิเรียกร้องของโจทก์ขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 4,988,053 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 21 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2535 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ประการแรก ในคดีหมายเลขคำของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ที่จำเลยฎีกาว่า โจทก์ได้ฟ้องจำเลยนั้น เป็นเรื่องโจทก์ฟ้องขอให้จำเลยล้มละลาย มีประเด็นข้อใหญ่อยู่ที่ว่า จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวและไม่อาจชำระหนี้โจทก์ได้ทั้งหมดหรือไม่ ส่วนในคดีแพ่งที่โจทก์ฟ้องนี้ เป็นเรื่องโจทก์อ้างว่าจำเลยทำสัญญาแต่งตั้งหรือมอบอำนาจให้โจทก์เป็นตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โจทก์ได้ออกเงินทดรองชำระค่าหลักทรัพย์ที่จำเลยสั่งซื้อ แต่จำเลยผิดนัดไม่ชำระเงินคืนโจทก์ มูลเหตุจึงเกิดจากจำเลยผิดสัญญา และมีประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยจะต้องชำระหนี้แก่โจทก์หรือไม่ แม้พยานหลักฐานของโจทก์ในคดีนี้จะเป็นพยานหลักฐานชุดเดียวกันกับคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายดังที่จำเลยฎีกาก็คตาม แต่ก็เป็นคนละเรื่องคนละประเด็นกัน และการวินิจฉัยของศาลในเรื่องทั้งสองดังกล่าวก็ไม่ได้อาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้อนกับคดีหมายเลขคำดังกล่าวของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ประการที่สอง คดีนี้เป็นเรื่องจำเลยแต่งตั้งหรือมอบอำนาจให้

โจทก์เป็นตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และโจทก์ฟ้องเรียกเอาเงินค่าหุ้นและค่านายหน้าทีโจทก์ได้ออกทดรองแทนจำเลยไป จึงเป็นกรณีที่ตัวแทนเรียกเอาเงินที่ได้ออกทดรองไปชดใช้จากตัวการในกิจการอันตัวการมอบหมายแก่ตนตาม ป.พ.พ. มาตรา 816 วรรคหนึ่ง ซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีกำหนดอายุความ 10 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30 หากไม่มีกำหนดอายุความ 2 ปี ตามที่จำเลยฎีกาไม่ ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ พิพากษายืน.

องค์คณะ

พิชัย เตโชพิทยาอุล · วินัย ตูลยภักดิ์ · วิชัย วิสิทธิ์วงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2615/2543>